ISSN (Print) 2708-339X ISSN (Online) 2786-7498
Legal Bulletin № 4 (10), 2023

УДК 346.21
DOI 10.31732/2708-339X-2023-10-138-145

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ КІНЦЕВОГО БЕНЕФІЦІАРНОГО ВЛАСНИКА У НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ УКРАЇНИ

Степаненко Н.В.,
доктор філософії в галузі права
доцент кафедри теорії та історії держави і права
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
м. Київ, вул. Табірна, 30-32, Україна, 03113
e-mail: nataliasv@krok.edu.ua
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-6216-2206

Гуренко В.А.,
аспірант кафедри теорії та історії держави і права
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
м. Київ, вул. Табірна, 30-32, Україна, 03113
e-mail: hurenkova@krok.edu.ua
ORCID: https://orcid.org/0009-0009-9409-563X

FEATURES OF DETERMINING THE ULTIMATE BENEFICIAL OWNER IN NON-PROFIT ORGANIZATIONS IN UKRAINE

Stepanenko N.V.,
PhD in Law,
Associate Professor of the Department of Theory and History of the State and Law of «KROK» University,
Kyiv, Tabirna St., 30-32, Ukraine, 03113
e-mail: nataliasv@krok.edu.ua
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-6216-2206

Hurenko V.A.,
PhD student of the Department of Theory and History of the State and Law of «KROK» University,
Kyiv, Tabirna St., 30-32, Ukraine, 03113
e-mail: hurenkova@krok.edu.ua
ORCID: https://orcid.org/0009-0009-9409-563X

Анотація. *Наукова стаття присвячена аналізу питання визначення кінцевого бенефіціарного власника у неприбуткових організаціях України, у тому числі його наявності або відсутності в таких організаціях. Досліджується важливість встановлення достовірної інформації про кінцевих бенефіціарних власників юридичних осіб в аспекті боротьби держави з корупцією, протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, встановленням корпоративної прозорості володіння юридичними особами та відслідковуванню незаконних фінансових потоків. У статті розкривається поняття кінцевого бенефіціарного власника згідно чинного законодавства України, а також розглядаються ознаки прямого та непрямого вирішального впливу на діяльність юридичної особи. Проаналізовано положення основних законів в Україні, які регулюють діяльність таких неприбуткових організацій, як громадські об'єднання, благодійні та релігійні організації, а також методологію визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника. У науковій статті розглядаються основні проблеми при визначенні кінцевого бенефіціарного власника в різних видах та організаційно-правових формах неприбуткових організаціях, з урахуванням правової природи діяльності таких організацій, а також відсутністю акціонерів або власників та статутного капіталу. Крім того, досліджено особливості заповнення та подачі структур власності таких організацій та відображення*

відповідної інформації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Стаття містить пояснення та обґрунтування причин відсутності кінцевих бенефіціарних власників у громадських об'єднаннях, благодійних та релігійних організаціях, у тому числі наводяться приклади законодавчих ініціатив по звільненню від обов'язку таких організацій подавати інформацію про кінцевих бенефіціарних власників. У свою чергу, за результатами дослідження пропонується зменшити бюрократичне навантаження на діяльність неприбуткових організацій шляхом внесення змін до законодавства та звільнення таких організацій від обов'язку подачі інформації про кінцевих бенефіціарних власників, оскільки вони в них відсутні з урахуванням їхньої правової природи діяльності.

Ключові слова: *кінцевий бенефіціарний власник, громадська організація, благодійна організація, релігійна організація, структура власності, неприбуткова організація.*

Формул: *0, рис.: 0, табл.: 0, бібл.:12.*

Abstract. *The article analyses the issue of determining the ultimate beneficial owner of non-profit organizations in Ukraine, including their presence or absence in such organizations. The article examines the importance of establishing reliable information about the ultimate beneficial owners of legal entities in the context of the state's efforts to combat corruption, counteraction to legalization (laundering) of proceeds of crime, establishing corporate transparency of ownership of legal entities and tracing illegal financial flows. The article describes the concept of the ultimate beneficial owner under the current legislation of Ukraine and examines the signs of direct and indirect decisive influence on the activities of a legal entity. The article analyses the provisions of the main laws in Ukraine regulating the activities of non-profit organizations such as public, charitable and religious organizations, as well as the methodology for determining the ultimate beneficial owner of a legal entity. Furthermore, the article delves into the primary challenges associated with identifying the ultimate beneficial owner in various types and legal forms of non-profit organizations, considering the legal nature of such organizations, as well as the absence of shareholders or owners and charter capital. In addition, the article explores the peculiarities of filling in and submitting ownership structures of such organizations and reflecting the relevant information in the Unified State Register of Legal Entities, Individual Entrepreneurs and Public Organizations. The article explains and justifies the reasons for the absence of ultimate beneficial owners in public, charitable and religious organizations, including examples of legislative initiatives to exempt such organizations from the obligation to submit information on their ultimate beneficial owners. Consequently, based on the research findings, there is a proposal to alleviate bureaucratic burdens on non-profit organizations by amending legislation and exempting such organizations from the obligation to provide information on their ultimate beneficial owners, since they do not have them in view of their legal nature of activity.*

Keywords: *ultimate beneficial owner, public organization, charitable organization, religious organization, ownership structure, non-profit organization.*

Formulas: *0, fig.: 0, tabl.: 0, ref.: 12.*

Постановка проблеми. Розкриття кінцевих бенефіціарних власників юридичних осіб допомагає провідним країнам світу підвищувати рівень боротьби з корупцією, протидіяти легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом та відслідковувати незаконні фінансові потоки. Україна не є виключенням, тому за останні роки провела значні правові зміни для забезпечення прозорості бенефіціарної власності юридичних осіб шляхом прийняття відповідних нормативно-правових актів, які врегульовують поняття та процедуру розкриття кінцевих бенефіціарних власників (надалі – «КБВ»). Встановлення корпоративної прозорості та боротьба з корупцією є важливими аспектами на шляху вступу України до Європейського Союзу.

Однак вимоги законодавства щодо надання інформації про КБВ або його відсутність та структуру власності поширюються не тільки на організації, які здійснюють комерційну діяльність, а також на неприбуткові організації, такі як: громадські об'єднання, благодійні та релігійні організації, які не мають на меті своєї діяльності отримання прибутку. У зв'язку з цим на практиці виникають проблемні аспекти щодо процедури ідентифікації КБВ таких неприбуткових організацій, оскільки вони не мають у своїй структурі власників та отримані доходи спрямовуються виключно на виконання мети діяльності зазначених організацій.

Аналіз останніх досліджень. Питанню кінцевих бенефіціарних власників присвячені дослідження таких вчених, як: О.А. Поліщук, Т.І. Ковальчук, В.М. Махінчук, В.П. Костенко, М. Савєльєва та інші.

Не вирішені раніше частини загальної проблеми. На сьогоднішній день у вітчизняній науці недостатньо уваги приділено питанню визначення кінцевих бенефіціарних власників у неприбуткових організацій, у тому числі аналізу особливостей діяльності таких організацій, а також методології підтвердження наявності або відсутності КБВ.

Формулювання мети і методів дослідження. Метою статті є аналіз чинного законодавства України щодо визначення кінцевого бенефіціарного власника у неприбуткових організаціях України, окреслення основних правових ознак КБВ та встановлення наявності або відсутності КБВ в неприбуткових організаціях.

Під час дослідження теми статті використовувалися такі методи, як системного аналізу – при розгляді різних аспектів предмета дослідження; дедуктивний метод – для виявлення прогалин в правовому регулюванні визначення КБВ в неприбуткових організаціях; порівняльно-правовий метод – для дослідження та порівняння підходів до правового регулювання питання КБВ тощо.

Виклад основного матеріалу. Важливим елементом системи фінансового моніторингу України є встановлення достовірної інформації про КБВ та структуру власності юридичних осіб. Дана інформація має значення для формування та сталого функціонування небанківського сектору в умовах захисту суспільства й держави шляхом застосування правових механізмів запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Кінцевим бенефіціарним власником для юридичних осіб є будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи (в тому числі через ланцюг контролю/володіння) [1]. Відповідно до визначень 4-ї AML Директиви ЄС бенефіціарний власник – це фізична особа, яка є остаточним контролером особи. При цьому визначення в міжнародному законодавстві більш широке, ніж в українському. Воно передбачає наявність бенефіціарних власників не тільки в юридичних особах, а й в особах, які мають інший статус, наприклад у деяких видах фундацій [2].

У свою чергу, при визначенні КБВ вирізняють прямий та непрямий вирішальний вплив на діяльність юридичної особи. Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» передбачено, що ознакою здійснення прямого вирішального впливу на діяльність є безпосереднє володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи, а ознаками здійснення непрямого вирішального впливу на діяльність є принаймні володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов’язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення, чи здійснення вирішального впливу шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або

іншого подібного правового утворення, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи, або діяльності трасту або іншого подібного правового утворення, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, незалежно від формального володіння [1].

У жовтні 2023 року Кабінетом Міністрів України і Національним банком України була затверджена «Методологія визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника», яка передбачає, що під час визначення КБВ неприбуткової організації – юридичної особи досліджується інформація на наявність ознак прямого або непрямого (через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб) вирішального впливу фізичної особи на діяльність такої неприбуткової організації шляхом реалізації права контролю, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, прийняття обов'язкових до виконання рішень, що мають вирішальний вплив на діяльність неприбуткової організації [3]. У випадку відсутності вищеперелічених ознак та будь-яких сумнівів щодо того, чи є встановлена особа кінцевим бенефіціарним власником, досліджується інформація про осіб, які обіймають посади в керівництві організації та мають право представляти організацію без довіреності.

Визначення КБВ в неприбуткових організаціях зумовлене рядом причин, у тому числі використання для запобігання відмивання, легалізації коштів. Міжнародна практика та оцінка міжнародних експертів свідчить, що існують численні випадки залучення неприбуткових організацій до фінансування тероризму. При цьому неприбуткові організації можуть використовуватись як пряме джерело прибутку або як прикриття для діяльності з відмивання грошей, або фінансування тероризму [4].

Згідно Рекомендацій 8 FATF передбачено, що країнам потрібно переглянути законодавство, що стосуються організацій, які можуть бути використані у фінансуванні тероризму. Особливо чутливими у цьому сенсі є неприбуткові організації, і країни мають забезпечити, щоб такі організації не використовувались: 1) терористичними організаціями, що видають себе за законних юридичних осіб; 2) з метою експлуатації законних юридичних осіб в якості каналів для фінансування тероризму, включаючи їх використання з метою уникнення заморожування активів; та 3) для покривання або приховування незаконного переведення коштів, призначених для законних цілей, терористичним організаціям [5].

Зрозумілим є той факт, що прозорість бенефіціарної структури власності юридичних осіб, у тому числі неприбуткових організацій є важливим аспектом державної політики у боротьбі з незаконними фінансовими операціями та рухом коштів, ухиленням від сплати податків, корупцією та фінансуванням тероризму. Однак неприбуткові організації за своєю правовою природою не можуть мати акціонерів та власників, оскільки їх діяльність здійснюється не в інтересах окремих фізичних осіб, а в інтересах широкого кола осіб.

Розглядаючи види та організаційно-правові форми неприбуткових організацій, можна виділити найбільш поширені з них: громадське об'єднання, благодійні

організації та релігійні організації. Відповідно до чинного законодавства України передбачено, що громадське об'єднання – це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів. Громадське об'єднання за організаційно-правовою формою утворюється як громадська організація або громадська спілка. Повноваження засновника громадського об'єднання закінчуються після державної реєстрації громадського об'єднання в установленому законом порядку [6]. Благодійна організація є юридичною особою приватного права, установчі документи якої визначають благодійну діяльність в одній чи кількох сферах, як основну мету її діяльності. Благодійна організація може бути створена як благодійне товариство, благодійна установа чи благодійний фонд. Метою благодійних організацій не може бути одержання і розподіл прибутку серед засновників, членів органів управління, інших пов'язаних з ними осіб, а також серед працівників таких організацій [7]. У свою чергу, релігійна організація в Україні утворюються з метою задоволення релігійних потреб громадян сповідувати та поширювати віру та діють відповідно до своєї ієрархічної та інституційної структури, обирають, призначають і замінюють персонал згідно зі своїми статутами (положеннями). Релігійними організаціями в Україні є релігійні громади, управління і центри, монастирі, релігійні братства, місіонерські товариства (місії), духовні навчальні заклади, а також об'єднання, що складаються з вищезазначених релігійних організацій [8].

Найбільш поширеною формою релігійної організації є релігійна громада, яка є місцевою релігійною організацією віруючих громадян одного й того самого культу, віросповідання, напряму, течії або толку, які добровільно об'єдналися з метою спільного задоволення релігійних потреб. Членство в релігійній громаді ґрунтується на принципах вільного волевиявлення, а також на вимогах статуту (положення) релігійної громади. Релігійна громада на власний розсуд приймає нових та виключає існуючих членів громади у порядку, встановленому її статутом (положенням) [8]. Тобто, говорячи про особливості такої організації, потрібно розуміти, що її метою є виключно задоволення духовних потреб її членів. Тому в таких неприбуткових організаціях відсутні фізичні особи, які відповідають статусу КБВ юридичної особи, оскільки її члени (учасники) не володіють корпоративними правами та не мають значного впливу на керівництво чи діяльність організації, у тому числі громадських та благодійних організацій, де метою й вигодою учасників є задоволення соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів.

Таким чином, громадські об'єднання, благодійні та релігійні організації не формують статутний капітал, який не поділяється на частки. Як наслідок – виділити відсотки для визначення прямого вирішального впливу на організацію або права голосу юридичної особи фактично неможливо [9]. Окрім того, так само як в громадських об'єднаннях, у благодійних та релігійних організаціях функції засновника також закінчуються після державної реєстрації, у подальшій діяльності серед учасників чи членів таких організацій не відбувається розподіл прибутку, оскільки це заборонено чинним законодавством України. Визначити КБВ в неприбуткових організаціях можливо через наявність непрямого вирішального впливу, але на практиці це також дуже складно реалізувати, з урахуванням усіх особливостей

правової природи діяльності таких організацій.

Важливо зазначити, що до вересня 2022 року для релігійних організацій існувало виключення для подачі інформації про КБВ на рівні з політичними партіями, адвокатськими об'єднаннями, професійними спілками, творчими спілками, асоціаціями власників житлових будинків тощо. Однак, після внесення змін до законодавства, релігійні організації в Україні відтепер зобов'язані подавати структуру власності і відповідну інформацію про КБВ. Такі зміни створили додаткове навантаження на діяльність релігійних організацій, оскільки виникла необхідність проведення державної реєстрації змін про організацію в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (надалі – «ЄДР») щодо подачі структури власності, тим більше їхнє виключення було здійснено без достатнього правового обґрунтування та дотримання принципу правової визначеності. Враховуючи недоцільне та надмірне навантаження на релігійні організації, 02 січня 2023 року був зареєстрований Проект Закону про внесення зміни до статті 5-1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» під номером 8328, яким передбачається відновлення прав релігійних організацій по звільненню від обов'язку подання інформації про кінцевих бенефіціарних власників та структури власності в ЄДР. Даний законопроект підтверджує той факт, що релігійні організації та за аналогією інші неприбуткові організації повинні бути звільнені від обов'язку подачі інформації про КБВ.

Відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» передбачено, що для державної реєстрації створення юридичної особи та/або для державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу разом з іншими документами обов'язково подається структура власності та інформація про КБВ [10]. З урахуванням правової природи діяльності неприбуткових організацій та Методології визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника, інформація в ЄДР щодо КБВ неприбуткової організації повинна відображати відсутність КБВ, у зв'язку з тим, що всі засновники та/або учасники такої організації, які перебувають на обліку в ній, не володіють корпоративними правами та не мають значного впливу на діяльність неприбуткової організації. У свою чергу, структура власності повинна бути оформлена згідно Прикладу 18 затверджених Міністерством фінансів України зразків складання схематичного зображення структури власності [11].

Висновки. На сьогодні є багато правових особливостей визначення КБВ в неприбуткових організаціях, у тому числі підтвердження наявності та/або відсутності КБВ в таких організаціях. Однак, з урахуванням правової природи діяльності неприбуткових організацій, їхніх організаційно-правових форм, специфіки управління та відсутності акціонерів або власників з відповідним поділом статутного капіталу на частки чи акції, можна стверджувати, що визначення КБВ є достатньо складним процесом і фактично вони відсутні в цих організаціях.

Чинне законодавство України зобов'язує такі неприбуткові організації, як громадські об'єднання, благодійні та релігійні організації подавати структуру власності та інформацію про КБВ в ЄДР. У структурі власності при подачі державному реєстратору потрібно зазначати про відсутність КБВ та

відображати відповідну інформацію в ЄДР.

Для зняття зайвого бюрократичного навантаження на діяльність неприбуткових організацій, необхідно внести зміни в законодавство та звільнити такі організації від обов'язку подачі інформації про КБВ, оскільки їхня діяльність ніяким чином не створює умов наявності кінцевих бенефіціарних власників, так сам як і в політичних партіях або адвокатських об'єднаннях.

Література:

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text (дата звернення: 04.10.2023).
2. Савєльєва М., Уляницька А. Визначення банками кінцевих бенефіціарних власників. *Науково-практичний журнал «Підприємництво, господарство і право»*. 2020. №7. С. 45-49.
3. Про затвердження Методології визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника: Постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 19 вересня 2023 р. № 1011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1011-2023-%D0%BF#Text (дата звернення: 04.10.2023).
4. Поліщук О.А., Костенко В.П. Шляхи запобігання ризику відмивання доходів неприбутковими організаціями. *Збірник наукових праць ВНАУ*. 2012. №2. С.132-138.
5. Міжнародні стандарти боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму і розповсюдженням зброї масового знищення. Рекомендації FATF. 2018. URL: https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/books/5%20round%20FATF.pdf (дата звернення: 04.10.2023).
6. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text (дата звернення: 04.10.2023).
7. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 05.07.2012 № 5073-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text (дата звернення: 04.10.2023).
8. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 № 987-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text (дата звернення: 04.10.2023).
9. Керівні настанови щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників. Державна служба фінансового моніторингу України. 2020. URL: https://fiu.gov.ua/uk/pages/mizhnarodne-spivrobitnictvo/mizhnarodni-standarti/pages/zagalni-vidomosti/kerivnictvo/pages/derzhavna-sluzhba/roz-yasnennya/pages/pro-sluzhbu/zagalni-vidomosti/struktura/pages/finansovii_monitorint/metodologija/rekomendaci/kerivni-nasta№vi-shhodo-rozkrittya-informacziji-pro-kinczevix-beneficziarnix-vlasnikiv.html (дата звернення: 04.10.2023).
10. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб- підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text (дата звернення: 04.10.2023).
11. Зразки складання схематичного зображення структури власності. URL:https://mof.gov.ua/uk/samples_of_drawing_up_a_schematic_representation_of_the_ownership_structure-517 (дата звернення: 04.01.2024).
12. Про затвердження Положення про форму та зміст структури власності : наказ Міністерства фінансів України від 19 березня 2021 року № 163. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0768-21#Text (дата звернення: 04.10.2023).

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2019), The Law of Ukraine «On prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, financing of terrorism and financing of proliferation of weapons of mass destruction». Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text (Accessed 04.10.2023).
2. Savielieva M., Ulianytska A. (2020), «Identification of ultimate beneficial owners by banks», Scientific and practical journal «Pidpryiemnytstvo, hospodarstvo i pravo», vol. 7, pp. 45-49.
3. Cabinet of Ministers of Ukraine (2023), «Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On approval of the Methodology for determining the ultimate beneficial owner by a legal entity». Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1011-2023-%D0%BF#Text (Accessed 04.10.2023).
4. Polishchuk O.A., Kostenko V.P. (2012), «Ways to prevent the risk of money laundering by non-profit organisations», Collection of scientific papers VNAU, vol. 2, pp. 132-138.

5. FATF recommendations (20018), «International standards for combating money laundering, terrorist financing and proliferation of weapons of mass destruction». Available at: https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/books/5%20round%20FATF.pdf (Accessed 04.10.2023).

6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine «On public associations». Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text (Accessed 04.10.2023).

7. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine «On freedom of conscience and religious organizations». Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text (Accessed 04.10.2023).

8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine «On charitable activities and charitable organizations». Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text (Accessed 04.10.2023).

9. State Financial Monitoring Service of Ukraine (2020), «Guidelines on disclosure of information on ultimate beneficial owners». Available at: https://fiu.gov.ua/uk/pages/mizhnarodne-spivrobitnictvo/mizhnarodni-standarti/pages/zagalni-vidomosti/kerivnictvo/pages/derzhavna-sluzhba/roz-yasnennya/pages/pro-sluzhbu/zagalni-vidomosti/struktura/pages/finansovii_monitorint/metodologija/rekomendaci/kerivni-nastanovi-shhodo-rozkrittya-informacziji-pro-kinczevix-beneficziarnix-vlasnikiv.html (Accessed 04.10.2023).

10. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), The Law of Ukraine «On state registration of legal entities, individual entrepreneurs and public organizations». Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text (Accessed 04.10.2023).

11. Sample schematic representation of the ownership structure. Available at: https://mof.gov.ua/uk/samples_of_drawing_up_a_schematic_representation_of_the_ownership_structure-517 (Accessed 04.10.2023).

12. Ministry of Finance of Ukraine (2021), «Decree «On approval of the Regulation on the form and content of the ownership structure»». Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0768-21#Text (Accessed 04.10.2023).

Стаття надійшла до друку 20.11.2023